

36.

rum virtute nobis, & successoribus nostris plenissimam emendandi, ampliandi, & ea, quæ opertuerit, statuendi, & ordinandi in posterum potestatem reservamus, ut possimus id facere de consensu, petitione, & instantia Regiae Majestatis, tam circa questionem, & taxationem dotis perpetuam, vel temporalēm, & limitum nostri Episcopatus, & omnium beneficiorum, quam circa retentionem decimarum, vel divisionem earumdem secundum tenorem Bullæ Alexandri, per quam ipsis Regibus Hispaniæ fuit facta donatio decimarum, licet ad præsens, per eamdem Regiam Majestatem ad alimenta nobis sint, cum his tamen qualitatibus, donata. Quæ omnia, & singula, instantibus, & potentibus prædictis Dominis meis Reginâ, ac Regibus, dictâ Apostolicâ auctoritate, quæ fungimur in hac parte, & melioribus modo, viâ, atque formâ, quibus melius possumus, & de jure debemus, erigimus, instituimus, creamus, facimus, disponimus & ordinamus, cum omnibus, ac singulis ad id necessariis, & opportunis, non obstantibus contrariis quibuscumque, & illis præcipue, quæ Sanctissimus Dominus noster præfatus in suis præinsertis litteris Apostolicis voluit non obstarre; & ea omnia, & singula, omnibus, & singulis præsentibus, & futuris, cuiuscumque status, gradus, ordinis, præminentiae, vel conditionis fuerint, intimamus, insinuamus, & ad omnium notitiam deducimus, & deduci volumus; per præsentes mandamus prædictâ auctoritate, & sancte obedientiae virtute omnibus, & singulis supra dictis,

37.

& ea omnia, & singula, quæmadmodum à nobis instituta sunt, observent, & observari faciant. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium præmissorum, præsentes litteras, sive præsens publicum instrumentum exinde fieri, & per Notarium publicum infrascriptum scribi, & publicari, nostrique sigilli jussimus, & fecimus appensione communiri. Datum Toleti sub anno à Nativitate Domini millesimo quingentesimo trigesimo quarto.

38.

STATUTORUM

PARS PRIMA.

CAPUT I.

Consonat Cons-
titutio Hispal.
Ecclesiae cap. 3.
fol. 58. & 59.

IN primis hæc Sancta Synodus statuit, & præcipit, ut quando aliquis in Prælatum hujus Metropolis, seu Provinciæ electus, ad capiendum suæ sedis possessionem personaliter, seu per procuratorem venerit, ante omnia bullas, seu litteras Apostolicas super præsentatione, per Regiam Majestatem desuper factâ expeditas, Decano, & Capitulo præsentet; qui postquam eas viderint, ac legitimas esse repererint; Capitulares omnes vocem, & suffragium in electionibus, juxta præfatam erectionem, habentes, ad Capitulum sequenti die habendum, citari, & vocari faciant; ut ibi de electi hujusmodi receptione, debitâ cum solemnitate facienda, deliberent. Et in eâ, postquam decreta fuerit, procedant sub hâc videlicet formâ.

§. I.

PRÆBENDATI omnes, qui Capitulo, ut præfertur, congregando interfuerint, ab aulâ Capitulari ad ecclesiæ corpus exeant, ibique electum personaliter accedentem accipiant; electo autem hujusmodi per procuratorem accedenti, Præbendati quatuor ex antiquioribus, per ejusdem Capituli Præsidentem nominandi, ad ipsius aulæ Capitularis januam obviam procedant. Sedes ve-

39.
rò in Capitulo diversimodè juxta venientis hujusmodi personæ qualitatem præparetur. Electo enim personaliter accedenti, faldistorium cum pulvinaribus, ac ceteris eum actum concercentibus, disponatur. Procuratori autem tapetum, sella, & pulvinar ad pedes collocetur. Electo præterea in eodem faldistorio Missale statuatur, ut præstandum ab eo juramentum præstet, & sub formâ sequenti.

§. II.

NOS P. Archiepiscopus de Mexico juramus per Deum, & hæc Sancta Dei Evangelia, quod erectionem hujus Sanctæ Ecclesiæ Mexicanae observabimus, & servari faciemus; consuetudines bonas, & approbatas ejusdem Ecclesiæ, in quantum non contrariantur prædicta erectioni, Sacris Canonibus, & Sancti Concilii Tridentini decretis, & Provincialis Synodi Mexicanæ editis constitutionibus manu tenemus, juraque nostræ dignitatis, & Ecclesiæ, Sponsæ nostræ in nullo infringere pro viribus conabimur. Semper præ oculis habentes verum Dei obsequium, & animarum profectum, prout ex debito nostræ Pastoralis sollicitudinis tenemur. Ita nos Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

§. III.

CUJUSMODI juramentum procurator, & qui possessionem electi nomine capturus accesserit, præstare teneatur. Quo præstito, Capitulares omnes, nemine dempto, processionis ordine

40.

hymnum *Te Deum laudamus* sollemniter decanantes, præcedentibus tam ejusdem Ecclesie Cathedralis cruce, quam Parochialium, Monasticalium, Eremiticarumque ecclesiarum crucibus, una cum ipsarum Vicariis, Parochis, Ministris, ac universo Clero, qui ad hoc præveniri debent: electum ipsum sub umbraculo, seu baldachino per Dignitates, & in eorum defectum, per Præbendatos hujusmodi seniores ferendo, ad chorum usque comitentur. Quo cum perventum fuerit, crucibus, Clero, & Monachis prædiculis ad chori fores detentis, Capitulares omnes electum adhuc sub baldachino procedentem, eodem ordine comitantes, chorum ingrediantur: eum denique electum in sede Episcopali, in signum possessioonis, per duos ex Dignitatibus antiquiores beneficiatos collocent. Procuratorem vero duo per Præsidentem deputandi Capitulares, (sollemnitate, ac processione hujusmodi prætermisis) factaque in ipso actu demonstratione, qua personam propriam a substituta distinguat, in eadem Archiepiscopali sede constituant. Quibus peractis, ordine, processione, ac formâ præmissis, ad locum Capituli iidem Capitulares revertantur; ibique electum in Archiepiscopali ejusdem Capituli sede, modo præscripto, collocent; ac tunc Decanus, vel qui in ejus absentia præsederit, surgens a loco suo, & ad sedem eamdem magnâ cum observantia, & reverentia accedens, flexis genibus, electo, ut præfertur, sedenti manum deosculetur, eoque signo ipsum in Dominum, Prælatum, &

41.

Pastorem recipiat, ac eidem, ut tali, debitam præstet obedientiam; idemque ipsum modo, & formâ prædictis reliqui Capitulares, servato antiquitatis ordine, faciant. Quibus effectis, apertâ ejusdem loci Capitularis januâ, omnes beneficiati, Parochi, Rectores, Vicarii, Capellani, atque servientes, reliquus denique Clerus ibi repertus, similiter intrent, idemque recognitionis, & obedientiae signum Prælato exhibeant.

§. IV.

Procuratorem vero, qui possessionem prædicatam electi nomine capturus venerit, Decanus, & Capitulum, hymnum *Te Deum laudamus* similiter canentes, prætermisso baldachino, a loco Capituli ad chorum deducant, ipsumque primò in sede chori, ac deinde in sede Capituli Archiepiscopalibus sedere faciant: ibique in obedientiae debitâ Prælato, cuius ille personam, & jurisdictionem gerit, recognitionem iidem Capitulares ordine suo cum decenti submissionis, & reverentiae demonstratione ejusdem procuratoris, ut præfertur, sedentis manum suâ quisque manu dexterâ porrectâ contingat; porrectamque manum ad se volventes deosculentur, & hoc ipsum reliqui beneficiati, & Parochi cum toto Clero faciant.

§. V.

Ut Prælatus, capta per procuratorem possessione, debitâ cum solennitate recipiatur, Civitatem ingrediens, sequens forma servetur.

F

§. VI.

IN primis, Decanus, & Capitulum, omnes, & singulos Præbendatos, & Parochialium ecclesiistarum Rectores, ac beneficiatos, Piores quoque, & conventus Religiosorum ejusdem Civitatis, ut die, & horâ ingressûs prædicti cum suis crucibus de more convenienter, præmoneri, citari, & vocari faciant; ac processionis ordine una cum ipsius Cathedralis Ecclesiæ cruce ingrediuntur Prælato obviam procedant.

§. VII.

PRiùs tamen idem Decanus, & Capitulum, & omnes clericî, qui ad hoc congregari potuerint, suis mulis sedentes, præcedente ejusdem Capituli scepterifero, sceptrumque suum manu gerente, debitâ ejus actûs conformitate, & ordinatione servatâ, extra Civitatem ad medium leutam, vel eo minus, ad Præsidentis arbitrium, progrediantur: & ipsi Prælato, cum ad eum pervenerint, eodem, quo procedunt ordine, singuli & reverentiam exhibeant, & illius manus deosculentur. Quo facto, omnes ad Ecclesiam, decentibus ad processionem vestibus, præparandi, sine morâ redeant. Processionis autem hujusmodi initium omnes, tam ejusdem Cathedralis Ecclesiæ, quam reliquarum Parochialium, Monasticarum, & Eremiticarum ecclesiarum, hospitaliumque cymbala hilari sonitu prænuntient, & quādiū eadem processio duraverit, similiter pulsentur.

§. VIII.

POstquam ad Ecclesiam omnes pervenerint, Decanus, vel qui Præsids fuerit, pluviali indutus una cum duobus ministris Diaconi, & Subdiaconi habitum & insignia gerentibus, reliqui verò Præbendati pretiosioribus Ecclesiæ pluvialibus pariter ornati, processionis ordine, præviâ ejusdem Cathedralis Ecclesiæ cruce, præcipuam ipsius Ecclesiæ jantuam, quâ Prælato datur ingressus, egreditur, sicque procedant, quounque crux eadem ad certum fori locum pretioso Faldistorio decenter ornatum pervenerit; quo loco accedens Prælatus genibus flexus, eamdem cruce, sibi per Præsidentem, ut præfertur, ornatum porrigendam deosculatetur. Ad vitandam verò confusionem, antequâm Prælatus multâ descendat, eadem processio ad Ecclesiam redeat, Præbendatis cum choro musicorum retrò manentibus, qui antiphonam, *Sacerdos, & Pontifex, &c.* in ordinario præscriptam concinant: & illâ cum reliquis necessariis pronuntiatâ, hymnum *Te Deum laudamus* alternatis versibus canentes, eodem processionis ordine, ad Ecclesiam regrediantur; in cuius ingressu idem Præsids, ut supra ornatus, aquæ benedictæ aspersorium Prælato, qui se, & circumstantes asperget, illius manu deosculatus, offerat; deinde ad altare majus similiter ordinati procedant, ubi Prælatus super pavimentum faldistorio coopertum, dum antiphona in ordinario descripta, cum versibus dicitur, genua flecat; quibus dictis Prælatus inde surgit.

44.

& eisdem Capitularibus comitantibus, altare magis ascendat, ibique omnibus astantibus Episcopalem benedictionem impendat, & inde solennitate, cruce, & processione hujusmodi prætermisis, domum suam, eisdem comitantibus, adeat.

CAPUT II.

De Loco Capitularium.

§. I.

Quoniam juxta constitutiones, & ordinaciones, in hujus Archiepiscopatus, & Provinciae erectione conditas, quinque Dignitates, Decanus videlicet, Archidiaconus, Cantor, Scholasticus, & Thesaurarius; decem quoque Canonici, sex etiam integri, ac totidem dimidiis Portionarii esse debent: ideo haec Sancta Synodus decernit, & mandat, ut hi omnes in Capitularibus ipsorum congregationibus ordine infra scripto sedeant. In primis quidem Decanus ad sedis Prælato destinatae latus dextrum, & penes Decanum Cantor, ac tertio loco Thesaurarius, quinque deinde Canonici, tres postea integri, tres denique dimidiis Portionarii, unus post alium, juxta traditam cuique possessionis prioritatem, consideant. Ad sinistrum autem ejusdem sedis Archiepiscopalis latus, primam Archidiaconus, secundam Scholasticus, quinque subinde Canonici, sex denum integri, & dimidiis Portionarii se-

Constitutio His-
palensis fol. 48.
& late^r consuet.
Granatenisa.

45.

quentes successivè sedes, servato ejusdem antiquitatis ordine, teneant.

§. II.

Statuit præterea eadem Sancta Synodus, ut Dignitates, Canonici, integri, ac dimidiis Portionarii prædicti, in quibuscumque officiorum, tam Divinum cultum, & horarum Canoniarum celebrationem, quam reliqua per Capitulares agenda negotia concernentium, distributionibus, ac deputationibus, ordine superius descripto, juxta cujusque antiquitatem, nullâ prorsus habitâ ratione, quo quisque chori latere dextra videlicet, an sinistro locum teneat, inter se præferantur.

§. III.

TN processionibus autem Presbyter celebratus medius inter utrumque chorū incedat; ita ut Decanum quidem dextrorsum, Diaconum verò paratum sinistrorsum habeat. Quod si Decanus absuerit, dextrum Diacono, sinistrum verò Archidiacono latus præbeat.

§. IV.

QUE tamen procedere non intelligantur, quoties Capitularibus actibus, & processionibus hujusmodi Prælatus intervenerit. Nam juxta Supremæ Dignitatis, & potestatis ejus exigentiam (Sacrosancto Tridentino disponente Concilio) primum in choro, processionibus, & quibusvis aliis actibus locum, seu quam ipse capere, & eligere voluerit, sedem habere debet.

Sess. 25. cap. 6.
verbo Episcopis
de reformat.

46.

CAPUT III.

De Decano, & ejus Praeeminentiis.

§. I.

Sess. 24. c. 12.
verbo hortatur
euam.

CUjusvis Cathedralis ecclesiæ hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Decanus, sacro Presbyteratus ordine insignitus existat; sin minus ad eam dignitatem minimè recipiatur; quāmvis enim in praeinsertâ erectione hæc à Decano qualitas non requiratur, eadem tamen Sancta Synodus Provincialis Prælatos omnes, ut ubi, quando, & quomodo fieri potuerit, Sancti Concilii Tridentini exhortationem opere compleant, in primis admonet; omnibusque sibi ab hujusmodi erectione collatis facultatibus (nullâ exceptâ) fungens, declarat; quod quoties officia, seu ministeria per Capitulares, tam in choro, quam ad altare, ordine in tabulâ designando, peragenda, aliquibus Præbendatis committi contigerit, qui vel ea acceptare noluerint, vel semel acceptata, suis locis, & tempore præstare negligenter omiserint; tunc Decanus, non solum rebelles, & negligentes multare, sed etiam officia, vel ministeria per eos omissa, aliis committere (habitâ officii, seu ministerii hujusmodi, ac Præbendati, cui commissum fuerat, defectusque, & negligentia ratione) possit, ac debeat.

47.

§. II.

Constit. Hispal.
fol. 50.

Tnsuper ad Decanum, quamdiù in Civitate fuerit, & non ad aliquem alium Capitularem, eosdem Capitulares ad extraordinarium Capitulum (quod non nisi in gravibus negotiis, quæ ordinariū Capituli diem expectare non possint, fiat sub justâ, & rationabili pœnâ) citare, & convocare pertineat; quoties autem similia occurrerint, Decanus brevem negotiū, seu negotiorum tractandorum rationem sceptrigero, qui eamdem Capitularibus exponat, in scriptis tribuat. Quod si negotia hujusmodi talia fuerint, quæ, ut præfertur, explicari non debeant, tunc Capitulares ad gravia negotia vocari, dixisse sufficiat; quod hæc Sancta Synodus ipsius Decani, vel ejus, qui, absente eo, Præsidentiæ munus obiérit, prudentiæ committit, juxta hujus Sanctæ Synodi decreta in Sacrosancti generalis Concilii Tridentini obedientiam, & conformitatem edita.

Sess. 25. cap. 6.

§. III.

ADeumdem similiter Decanum negotia in Capitulo tractanda proponere spectet. Illo vero negotium quodvis sibi per aliquem ex Capitularibus insinuatum proponere nolente, vel differente, illud ipsum, hæc decernente Synodo, quemque Capitularis, petitâ priùs à Capitulo licentiâ, proponere possit; id vero Decano, vel Præsidente hujusmodi impedire conante, datis ibi sine ullâ scandali notâ suffragiis, quod pars Ca-

48.
pituli major deliberaverit, hoc fiat, & observe-
tur.

§. IV.

UT autem debitis in choro, & actibus Capi-
tularibus ordo teneatur, sitque semper,
qui absente Decano, præsideat, & regat, eadem
statuente Synodo, declaratur, ut absente Deca-
no, Archidiaconus: hoc verò deficiente, Cantor:
in hujus autem absentiâ, Scholasticus; in cuius de-
fectum Thesaurarius in præsidentiâ succedat: ab-
sentibusque Dignitatibus, Canonicus, vel Præ-
bendatus antiquior ubique præsideat.

§. V.

STATUIT tamen, & ordinat eadem Sancta Syno-
dus, ut nullus ex Capitularibus, quamvis
absente Decano, præsidere valeat, nisi quan-
diù sede suâ eminenti sederit, præsidentiæ mu-
nere fungatur. Declarat nihilominus, hoc statu-
to, Decanum, cui juxta præmissæ erectionis te-
norem præsidendi in choro dignitas, & præemi-
nentia competit, non comprehendendi; sed ipsum
in quovis chori loco existentem præsidere posse;
extra chorum tamen hujusmodi, quamvis in ec-
clesiâ existat, non præsidere. Decani autem de-
fectus, vel excessus, si quos ille in suo officio
commiserit, per Capitulares plenè congregatos,
habitâ loci, ac dignitatis ejus debitâ ratione, in
Capitulo advertantur, & corrigantur.

49.

CAPUT IV.

De Archidiacono.

§. I.

QUILIBET, tam Metropolitanæ, quam cujusvis
in hâc Provinciâ constitutæ Cathedralis
ecclesiæ Archidiaconus, qui vel in altero
Jurium, vel in Theologiâ saltem Baccalaureus
graduatus esse debet, quæcumque sibi per suprà-
insertam erectionem concessa, & declarata sunt,
præstare, & exercere potest. Prælatus tamén,
cum potuerit, Sancti Concilii Tridentini exhorta-
tionem opere compleri faciat.

Sess. 24. c. 12.
verbo Archidia-
con. de reform.

CAPUT V.

De Cantoris officio, ac Dignitate.

§. I.

CANTORI verò præter ea, quæ in præfatâ erec-
tione præcipiuntur, & injunguntur, cujus-
libet hebdomadæ tabulam, seu matriculam ab
omnibus observandam præscribere, seu præscri-
bi facere, & quæ quibusque hebdomadæ diebus
recitanda, celebranda, seu dicenda sint animad-
vertere, tam Dignitatibus, & Canonicis Missas,
quam integris, ac dimidiis Portionariis evange-
lia, passiones, epistolæ, lectiones, ac lamenta-
tiones, quam etiam Capparum gestationem, ser-
vato antiquitatis ordine, & habitâ officiorum hu-

Constit. Hispal.
fol. 53.

G

50.

jusmodi alternatione, committere per novam hujus Sanctæ Synodi declarationem deinceps incumbat.

§. II.

Ad cuius etiam, vel ejus locum tenentis, Successoris officium, introitorum versus, alleluia, responsoria, antiphonas, prophetias, ac ceteri Paschalis benedictionem, per præfixum in matriculâ, seu tabulâ hujusmodi distributionis ordinem commendare; Capellanos præterea servientes, & chori ministros, qui tamè omnes eidem reverenter obedire tenentur, circa debitam Divino cultui, ac sacris officiis decentiam, & compositionem deficiente, aut negligentes corrigere pertineat: Cantori autem in præmissis defienti, vel excedenti, justam pro culpa modo, attentâ ejus Dignitate, correctionem in Capitulo, vel extra illud Decanus adhibeat.

CAPUT VI.

De Scholastici Dignitate.

§. I.

Quamvis juxta præcissam præscriptæ erectionis formam, Scholasticum, vel in altero Jurium, vel in Artibus Baccalaureum esse sufficiat, hæc tamen Sanctæ Synodus Provincialis Sacrosancti Concilii Tridentini (cui se conformat) dispositionem exactè in posterum præcipit observari, eidemque Scholastico in primis injun-

Sess. 23. c. 12.
verbo de cetero
de reformat.

Ex Constit. His-
pal. fol. 56.

51.

git, ut, quoties illi à Capitulo commissum fuerit, quascumque ejusdem Capituli nomine litteras, seu epistolas notet, scribat, easque solito Capitulari sigillo in capsâ sub tribus clavibus, quarum una penes Decanum, vel ejus loco præsidentem, altera penes eundem Scholasticum, ac tertia penes ipsius Capituli Secretarium existat, servando, sigillet; quibus eadem Sanctæ Synodus etiam mandat, ut non nisi indubitas, ac totius, vel majoris, saniorisque partis Capituli fide, ac testimonio probatas litteras, ex quibus nullum Prælato, seu Capitulo damnum, vel præjudicium obvenire posse credatur, sigillare præsumant, aut sigillent. Hujus autem mandati transgressores debitæ punitionis rigori subjaceant.

CAPUT VII.

De Thesaurario.

§. I.

THesaurarius, cui tam quæ in prædictâ erectione, quam quæ in hujus Sanctæ Synodi Cærimoniali, & decretis ordinata reperiuntur, incumbunt, ea pariter cum sequentibus observet, ac præstet. Pro candalarum benedictione die Purificationis Beatae Mariæ faciendâ, ceræ quantitatem, ac distributionis formam à Prælato simul cum Decano, & Capitulo præscribendam teneat. Quæcumque reliquiaria, reliquias, ornamenta, aurum, argentum, aliaque Ecclesiæ bona, quæ

G 2

52.

pro tempore empta, restaurata, & constituta fuerint, sub expresso rci cujusque pondere, valore, dispositione, & qualitate sibi per inventarium consignanda recipiat. Coadjutores quoque suos Sacristas idoneam pro iis, quæ reperirent, cautionem ad eorumdem Prælati, & Capituli beneplacitum præstare faciat.

CAPUT VIII.

De Canonicis.

§. I.

CUjuscumque sub hoc Archiepiscopatu, & Provinciâ constitutæ Cathedralis ecclesiæ Canonici qualitates in suprà memoratâ erectione præscriptas habeant; curent tamen diligenter Prælati, ut ubi, & quando commodè fieri potuerit, juxta Sancti Concilii Tridentini dispositionem, saltem dimidia eorum pars, vel in Sacra Paginâ, vel in jure Canonico Doctores, aut Magistri, aut Licentiati existant; quibus Missas conventuales, exceptis iis, qua ad Dignitates pertinent, secundum Breviarii, & Missalis ex ejusdem Concilii Tridentini decreto editorum formam; tabellæ quoque desuper ordinandæ, ac Cærimonialis, per hujusmodi Sanctam Synodum Provincialem constituti, ab omnibus, quos illud concernet, respectivè observandi, dispositionem, & ordinem, dicere incumbat.

Sess. 24. c. 12.
verbo *bortatur*
de reformat.

53.

CAPUT IX.

De Integris, ac dimidiis Portionariis.

§. I.

INtegri, ac dimidiis Portionarii qualitatibus in præmissâ erectione memoratis ornentur, & injunctis ab eâdem muneribus singuli diligenter incumbant. Circa suffragia verò per eos, in quibusvis actibus, & congregationibus Capitularibus ferenda, tam præfatae erectionis, quam litterarum executoriarum in contradictorio judicio desuper expeditarum ordo, & forma servetur.

§. II.

QUI omnes Dignitates, Canonici, integri, ac dimidiis Portionarii, Capitulares suprà relati præbendas suas per quotidianas distributions, juxta ejusdem erectionis dispositionem, pro parte singulis eorum assignatâ, tam in fructuum decimarum redditibus, quam in anniversariorum, funerum, & aliorum manualium, & obventionum emolumента lucentur.

CAPUT X.

*De Decimarum partibus ad Prælatum,
Capitulum, Fabricam, Hospitale, &
Servientes pertinentibus.*

§. I.

AD tollendum omne dubium, litesque, ac disensiones, quæ in reddituum divisione, ac distributione oriri possent, hæc Sancta Synodus ordinat, declarat, & mandat, ut tam de quartâ Prælatum tangente, quam de aliis partibus ad Capitulum, fabricam, hospitale, Regiam Majestatem, servientes, & officiales spectantibus, id omnino fiat, quod præfatae erectionis ordinaciones, & statuta disponunt. Quæ fundamentalis quidem, & quasi primaria lex esse debet, quæ omnes, & singulæ hujus Archiepiscopatus, & Provinciæ Cathedrales ecclesiæ, absque ullius rei defectu, vel excessu regantur, & gubernentur.

CAPUT XI.

*De Formâ in admittendis ad possessionem
Præbendatis habendâ.*

§. I.

QUando aliquis, Dignitas, Canonicus, vel Portionarius, (qui Regiæ Majestatis præsentationem, & Ordinarii collationem, ac

factæ per eum juxta Sancti Concilii Tridentini formam, Fidei professionis certificationem habeat) noviter admittendus accesserit: Decanus, si in Civitate fuerit, sin minùs, chori Præsidens ad tradendum personæ sic accedenti, ejus, quam petit, Præbendæ possessionem, Capitulares ad Capitulum per diem antè vocari, præcipiat.

§. II.

DEinde Capitulares omnes, per eorum sceptrigerum (qui qualiter eos, qui in Civitate fuerunt, vocaverit, fidem faciat) convocati, & in Capitulo, prout de usu, & consuetudine habent, congregati, Præbendarum hujusmodi ad locum Capituli ingredi jubeant, qui stans in medio aulæ Capitularis nudo capite, omnibus interim Dominis Capitularibus sedentibus, & cooperatis capitibus, hæc, vel similia verba proferat.

§. III.

REgia Majestas me ad tales præbendam, hujus Sanctæ Ecclesiæ, per promotionem, aut obitum talis N. ultimi illius possessoris vacantem, dignata est præsentare, cuius collationem, seu canonicam institutionem mihi Illustrissimus Dominus N. vel ejus Vicarius fecit. Dominationi vestræ supplico, ut me ad illius possessionem admittat, nam quantum in me fuerit, huic Sanctæ Ecclesiæ, & in eâ Dominationi vestræ servire curabo.

Sess. 24. c. 12.
de reformat. &
motus Pii IV.

Ex consueta
Granatens.

605019

56.

§. IV.

HEC loquutus, jurium suorum litteras, & documenta penes Secretarium Capituli præsentet, ac locum Capitularem egrediatur. Capitulares verò postquam præsentationem, institutionem, seu collationem, reliquaque litteras, & documenta hujusmodi (præviā desuper opportuna consultatione) viderint, & examinaverint, an tradenda sit illi possessio, nec ne, solita suffragia ferant, ac de possessionis traditione delibera-to, duo commissarii, Dignitas (videlicet) & Canonicus nominentur, per quos ipse accedens, à Secretario Capituli admonendus, superpellicio, & juxta temporis infrā dicendi exigentiam cappā chori induitus, ad capiendum sedis suae possessionem in chorūm deducatur: quā ibi capitā, ad Capitulum reducatur, similem in eo Fidei professio-nem sub juramento facturus, quam coram Præla-to, vel ejus Vicario fecerit, cum canonicam ejus Præbendæ institutionem sibi ab eo fieri obtinuit: ac proindè coram Decano, vel in ejus locum Præ-sidente, flexis genibus, manibusque super Missa-li positis, constituantur, & juxta Sancti Concilii Tridentini dispositionem, ac motū proprii felicis recordationis Pii Papæ IV. tenorem juret, & profiteatur in formā sequenti.

Sess. 24. c. 12.
& motus pro-
prius Pii IV.

EGO N. firmā fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo Sancta Romana Ecclesia utitur, vide-

licet, Credo in unum Deum, Patrem Omnipot-
tentem, Factorem Cœli, & Terræ, visibilium
omnium, & invisibilium; & in unum Dominum
Iesum Christum Filium Dei Unigenitum, & ex
Patre natum ante omnia sæcula: Deum de Deo,
Lumen de Lumine, Deum verum de Deo vero;
genitum, non factum, consubstantiale Patri, per
quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines,
& propter nostram salutem descendit de cœlis. Et
incarnatus est de Spiritu Sancto ex Mariâ Virgi-
ne: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro no-
bis: sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et
resurrexit tertiā die, secundum Scripturas. Et as-
cendit in Cœlum: Sedet ad dexteram Patris. Et
iterū venturus est cum gloriâ judicare viyos, &
mortuos, cuius Regni non erit finis. Et in Spiriti-
tum Sanctum Dominum, & vivificantem: Qui ex
Patre, Filioque procedit. Qui cum Patre, & Fi-
lio simul adoratur, & conglorificatur: qui locu-
lus est per Prophetas. Et unam Sanctam Catho-
licam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum
Baptisma in remissionē peccatorum. Et expec-
to resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi
sæculi. Amen.

Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones,
reliquaque ejusdem Ecclesiæ observationes, &
constitutiones firmissime admitto, & amplector.

Item, Sacram Scripturam, juxta eum sen-
sum, quem tenuit, & tenet Sancta Mater Eccle-
sia, cuius est judicare de vero sensu, & interpre-
tatione Sacrarum Scripturarum, admitto. Nec

H

58.

eam tñquam, nisi juxta unanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse verè, & propriè Sacra menta novæ legis à Jesu-Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis, necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Uncti onem, Ordinem, & Matrimonium. Illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse.

Receptos quoque, & approbatos Ecclesia Catholicæ ritus in suprà dictorum Sacramentorum sollemni administratione, recipio, & admitto.

Omnia, & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in Sacrosancta Synodo Tridentinâ diffinita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio.

Profiteor pariter in Missâ offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium præ vivis, & defunctis; atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realiter & substancialiter corpus, & sanguinem, unà cum humanitate, & divinitate Domini nostri Jesu-Christi; atque conversionem totius substantiæ vini in sanguinem; quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor enim sub alterâ tantum specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi.

Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Si

59.

milter, & Sanctos unà cum Christo regnantes venerandos, atque invocandos esse; eosque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum reliquias esse venerandas, firmiter assero. Imagines Christi, ac Deiparae semper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas esse; ac eis debitum honorem, & venerationem impiantandam. Indulgentiarum etiam potestatem à Christo in Ecclesiâ reliquitam fuisse; illarumque usum Christiano Populo maximè salutarem esse, affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistrum agnosco. Romanoque Pontifici, Beati Petri Apostolorum Principis Successori, ac Jesus-Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia à Sacris Canonibus, & Ecumenicis Conciliis, & præcipue à Sacrosancta Tridentinâ Synodo tradita, diffinita, & declarata, indubitanter recipio, atque profiteor. Simulque contraria omnia, atque hæreses quascumque ab Ecclesiâ damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, & anathematizo.

Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsenti sponte profiteor, & veraciter teneo, eamdem integrum, & immaculatam, usque ad extremum vitæ spiritum constantissime, Deo adjuvante, retinere, & confiteri, atque à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in meo munere spectabit, teneri, doceri, & prædicari, quantum in me erit, curatu-

H 2

60.

rum. Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

§. VI.

QUI præterea Præbendatus, ad Præbendæ hujusmodi possessionem admissus, singulari se jurejurando astringere teneatur, in formâ sequenti.
Ego N. hujus Almæ Ecclesiæ juro per hæc Sancta Dei Evangelia, quod ab hac horâ inantea obediens ero omnibus constitutionibus, statutis, & consuetudinibus laudabilibus prædictæ Sanctæ Ecclesiæ; easque in omnibus, & per omnia observabo. Contra eas, & jura dictæ Ecclesiæ directe, vel indirecte scienter non me opponam. Juramenta, & secreta Capituli nemini pandam. Veram obedientiam, & reverentiam jure debitam Illustrissimo, & Reverendissimo Domino hujus Sanctæ Ecclesiæ Præsuli, exhibeo. Honorem, & utilitatēm dictæ Ecclesiæ in omnibus, & per omnia procurabo. Conspirationes, * monopodia, & conventicula, tum contra Reverendissimum Dominum Antistitem existentem, & futuros successores ejus canonice intrantes, tum contra Capitulares, & beneficiatos fratres meos, & eorum aliquem non procurabo: & quod in assequitione hujus Præbendæ non intervenit fraus, dolus, aut illicita pactio, vel simoniæ labes directe, vel indirecte. Sic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Fortem monopolia.

¶ 11

61.

§. VII.

HIS peractis, ambo Domini Capitularis, commissarii, ut præfertur, nominandi, si Præbendatum hujusmodi ad chorūm non deduxerant, deducant, eumdemque in ipsa Dignitatis, Canonicatū, vel Portionis, in quā successerit, sede in signum possessionis collocent, ibique in libro legere, servatis omnibus sollemnitatibus necessariis, & opportunis, faciant. Quem deinde ad idem Capitulum redeuntem similiter comitentur, & in Capitulari sede illi debitā, constituant. Ipsumque denique Capitulares omnes in signum fraternitatis, ad amplexum, & pacis osculum accipiant, ei-que de omnibus, & singulis fructibus, redditibus, proventibus, & emolumenis ad eam Præbendam pertinentibus, integrè respondere mandent: & publicum de præmissis omnibus instrumentum petenti, confici, ac dari, decernant,

CAPUT XII.

De modo ad hoc, ut Præbendati noviter recepti sciant Cærimonias, servando.

§. I.

Expedit plurimum, ut Præbendati in iis mali- ximè, quæ sibi circa Divini cultū ministerium, & præbendarum suarum servitium agenda sunt, optimè instruçi existant. Idecirco eadē Synodo statuente, decernitur, & ordinatur, ut quilibet Præbendatus, cum primū receptus fuerit.

Const. Hispal. c.
11. fol. 78.

Quæ Ope
in cunctis ecclesiis
tum die sancti

62.

rit, non solū ordinum suorum cæremonias in Missali ex decreto Sancti Concilii Tridentini edito, præscriptas; sed eas, quæ offici Divini recitationem, chorū quoque cantum, & ordinem concernunt, frequenti horum statutorum, & Cærimonialis nostri lectione, addiscat, & calleat. Ad quod etiam per cæreniarum Magistrum (ex hujus Sanctæ Synodi Provincialis simili decreto deputandum) in titulo de celebratione Missarum examinetur. Nec prius in eis, ac debito Præbendæ suæ officio sufficenter instructus esse credatur, quām ejusdem cæreniarum Magistri fide, ac testimonio probetur. Quod si sex mensibus à die captæ per eum possessionis elapsis, cæremonias, ac debitum Præbendæ suæ ministerium ignoraverit, & negligens in addiscendo fuerit, ad id à Prælato, cuius in hoc conscientia oneratur, per rigorem opportunum, usque ad beneficii suspensionem, & fructuum privationem, compelli possit, & debeat.

CAPUT XIII.

De iis, quæ Præbendati, & alii Ministri in Divini Cultus ministerio, ac Beneficiorum, Officiorumque suorum exercitio agere debent.

Circa Officium
In choro exercen-
dum p[ro]b[abiliter] sanxit

Quoniam' opportunus Præbendarum, & beneficiorum, in Cathedralibus, ac Paro-

63.

chialibus ecclesiis existentium usūs in eo consistit, ut Præbendati, ac beneficiati hujusmodi, juxta Breviarii, Missalisque Romani dispositio[n]em, sacras cæremonias cum decentiā, honestate, ornatu, eaque quæ Dei Ministros decet conformitate, observent, ac teneant: statuit prop[ter]ea, & præcipit hæc Sancta Synodus, ut omnes hujus Archiepiscopatus, & Provinciae Prælati, Cathedraliumque, & Parochialium ecclesiarum Capitula, Parochi, Vicarii, beneficiati, & ministri, quæcumque ad hunc finem in Cæreniali, ac præsentibus statutis ex ejusdem Sanctæ Synodi Provincialis decreto editis, ordinata, statuta & decreta sunt, sub p[ro]p[ter]eis in eis contentis, inviolabiliter custodian, & exequantur.

CAPUT XIV.

Qualiter omnes Cathedralium ecclesiarum Præbendati certis anni temporibus Cappas Chori gestare debent.

§. I.

CUM in Cathedralibus Hispaniae ecclesiis per sanctas constitutiones receptum, & obser-vatum reperiatur, ut omnes illarum Præbendati certis anni diebus superpelliciis induiti cappas nigri coloris ad chorū destinatas superinduantur, idemque in hoc Archiepiscopatu, & Provincia laudabili semper consuetudine invaluerit; & quæ

Cone. Milan. 5.
tit. que ad Divi-
no Officia per-
tinet.

Const. Hispal.
c. 12. fol. 80.
Sanchago c. 3.
Cons. de Granat.
Cone. Limens. 2.
anni 1567. cap.
63. fol. 16. 2.
pag.
De origine, &
fundamento ha-
rum Capparum,
qua vulgo v.

64.

cautur (capa de
Coro) loquitur
Ioann. Trullo in
regul. Canonice,
regul. lib. 1. c.
12. n. 6. & 7.

in Metropolitanis, præcipuisque regnorum Castellæ ecclesiis usu, & observantiâ vigent, maxime deceat in his etiam partibus immutabili constitutione servari: idcirco hæc Sancta Synodus omnibus, & singulis Præbendatis hujusmodi ordinat, ac præcipit, ut ad horas Canonicas, Missas, processiones, Divinum officium, & quotiescumque præviâ sublimi cruce capitulariter processerint, superpelliciis ornati prædictas chorii cappas gestare teneantur, diebus nimirum, & formâ sequentibus.

§. II.

TN primis, ad vesperas commemorationis defunctorum Capitulares omnes Christianâ (quæ ipsos decet) majestate, atque modestiâ compositi, processionis ordine chorum exeunt, præcedente eorum sceptrigero, ad sacristiam, ut ibi suâ quisque cappâ induatur, accedant; ac deinde cappis hujusmodi induiti, simili processionis ordine ad chorum redeant, in eoque vesperas defunctorum exordiantur, à quo die usque ad Sabbatum Sanctum exclusivè eisdem cappis utantur, præterquam ad primas vesperas, & per totum diem cujuslibet infrascriptarum festivitatum, eo tempore occurrentium, quæ sunt.

§. III.

NActivitas Domini, incipiendo ab ejus vigiliâ, cum duobus sequentibus diebus Sanctorum Stephanii Protomartyris, & Joannis Evangelistæ.

65.

Circuncisio
Epiphania } DOMINI

Purificatio
Assumptio
Conceptio
Præsentatio
Expectatio Partus } BEATÆ MARIE.

Festa Sanctorum Apostolorum } Andreæ.
Thomæ.
Mathiæ.

Translatio Corporis S. Jacobi Apostoli, Patrōni Hispaniarum.

Festum S. Josephi, Patroni Novæ Hispaniæ, cum die octavâ.

Festum S. Thoma Aquinatis.
Dominica Palmarum ad processionem tantum.

§. IV.

CAppæ verò per Præbendatos, ut præfertur, gestandæ, ex laneo stamine subtili, quod vulgò *Anascote*, seu *Burato*, dicitur, aut quâvis aliâ non inhonestâ telâ nigri coloris efficiantur, prætermisis curiositatibus, fulcimentis, *Aforros* nuncupatis, præterquam in cucullo, & oris anterioribus, quæ (ut moris est) aut raso, aut bombycino serico fulciri possint: quibus etiam cauda honestæ longitudinis accedat, quæ, nisi in processionibus, comitatibus, & actibus publicis, in quibus demitti & extendi solet, plicata semper fe-

66.

ratur. Capitularis autem, qui præsignatis diebus in assistentiâ Divini officii cappâ hujusmodi usus non fuerit, processionis, & actûs, in quo sic defecerit, emolumenta, & fructuum distributionem, quam alias lucratus erat, amittat; ac si contumacia creverit, multatio quoque convenienter crescat: super quo Præsidentis in choro conscientia oneratur.

CAPUT XV.

De respectu, & obedientia debitâ Præsidenti, ac de ejus officio.

§. L

Ex consueta
Granat. c. 27.
& 28.

Si, dum Divina peraguntur officia, Præsidi-
ti, cui in rebus tunc occurrentibus necessaria,
& opportuna providere incumbit, debita non
defereratur obedientia, omnis procul dubio celebra-
tionis ordo, non sine magno Christiani populi
scandalo confundetur. Quapropter hæc Sancta Syno-
odus statuit, & mandat, ut omnes beneficiarii,
capellani, cantores, & chori ministri, cuiusvis
statu aut conditionis existant, Præsidenti in his,
quæ circa Divina officia mandaverit, absque ullâ
prorsus excusatione, aut repugnantia pareant. Si
quis autem (quod absit) verbo, aut alio quovis
modo Præsidenti non obtemperaverit, arbitrio
Capituli, habitâ inobedientiæ, & scandali ratio-
ne, ab eodem Præsidente mulctetur; cui tamen

67.

eadem Sancta Synodus in primis injungit, ut quæ-
cunque agenda sint, modestis, & ab injuriâ alienis
verbis maturè discernat, atque præcipiat.
Quod si hæc in parte idem Præsidentis nimis ex-
cesserit, res ad Praelatum (ut de opportuna emen-
datione, ac remedio provideat) deferatur.

§. II.

Præsidens matutino tempore, priusquam ad
primam pulsari finiatur, ad ecclesiam ve-
niat, ejusque munditiam, tum in altaribus, tum
in choro, qui quotidiè verri, ac aestivo tempore
etiam rigari debet, tum quoque in sedibus per
ejusdem chori pueros in tabulâ designandos, etiam
quotidiè, tergidis diligenter inspiciat. Deinde
chorum primus omnium ingressus, antequâm in-
cipiantur officia, ad aliorum exemplum, juxta se-
dem suam genua flecat, & Punctatorem ad pri-
mam chori sedem genibus flexum existere, ac om-
nes cum silentio intrare, genua flectere, ac su-
prascriptis cæmoniis uti procuret. Galerum, aut
ligneos calceos, aut quemvis alium indecentem
habitum gerentes choro prohibeat. Neminem, ni-
si superpellicio indutum, aut chorum ingredi, aut
inter chorum, & altare majus, dum Divina offi-
cia celebrantur, transire permittat; & in univer-
sum, suum quemque munus, & officium, tam in
choro, quam in Ecclesiâ, quam etiam ubicumque
Capitulum convenerit, præstare, prout æquum
est, faciat. Silentium denique, à quo decens, vel

I 2

68.

indecens chori ministratio penderet, ab omnibus servari, loquentes monendo, ac in ipso rationum tempore horarum emolumenta iis, quos propter defectus hujusmodi mulctaverit, deduci videndo super omnia intendat. Ac proximè suam quemque tenere sedem, veitâ unius loci in alium migratione, precipiat; ita ut quantum chori capacitas permiserit, singulis beneficiatis singulæ sedes, hinc indè vident, quo silentii fiat observatio facilior, & chori plenitudo major appareat. Quemcumque ab alio discedere, utpote colloquente, aut alia ex causâ juss erit, eundem non obtemperantem unius horæ mulctet emolumentis. Ad hymnum *Te Deum laudamus* psallentes choro continet, ne ipsum solum ibi manere contingat. Duo quoque sciamna taperibus strata, pro sacris concionibus audiendis, antequam incipiatur prima; unum vero simili tapete ornatum ante horam vesparum, quoties in eis futuri sunt cappigeri, affirri, & opportuno tempore apponi faciat. Patentes ecclesiæ fontes, singulis diebus Dominicis mundari, & aquam benedictam (quaë eisdem singulis Dominicis diebus benedicatur) semper continere provideat: ac suis omnes officiis, quando, & quomodo oportet, incumbere, accurate præcipiat. Egregiendi denique chorum iis dumtaxat, qui juxta præscriptæ erectionis tenorem urgenti aliquâ necessitate laboraverint, licentiam concedat.

69.

CAPUT XVI.

De iis, quæ cæremoniarum Magister erga ingredientes chorum prestare tenetur.

§. I.

Cæremoniarum Magistro personis, tam secularibus, quam' aliarum Cathedralium ecclesiarum Capitularibus, quibus ex Sanctæ hujus Synodi permissione chorum ingredi licet, obviam exire, easque ad locum ubi sessuræ sint, quâ detet modestiâ, urbanitate, ac reverentiâ comitari, & in earum sedibus collocare, incumbat. Difficultatem verò, seu dubitationem (siqua in hoc rerum genere orta fuerit) idem cæremoniarum Magister cum Prælato, & in ejus absentia cum Præsidente pro tempore existenti conferat, ut quid potissimum agendum sit, decernatur, decretumque Magister hujusmodi sine aliquo defectu perficiat.

§. II.

QUI tamen, si vel in loci assignatione, vel in cuiusvis alterius rei executione arbitrio suo quidvis aliud egerit, vel in aliquo defecerit, ejusdem Præsidentis judicio mulctetur. Cum autem, nisi cæremoniarum Magistro in ejus officio ab omnibus pareatur, convenientem Divini cultûs ordinem confundi oporteat: idcirco hæc Sancta Synodus, quoscumque hujus, & aliarum Cathedralium ecclesiarum Novæ Hispaniæ Prælatos nunc, & pro tempore existentes hortatur in

Ex Ecclesiâ
Compostelana à
c. 17. usque ad
c. 22.

70.

Domino, ut quotiescumque per cæremoniarum Magistrum de aliquâ cæremoniâ, vel laudabili consuetudine servari debitâ admoniti fuerint, eundem benignè suscipiant, ac ejus animadversionem opere exequantur: ut & ipsi suis decenter officiis respondeant, & suo alias exemplo ad obediendum eidem cæremoniarum Magistro moveant. Reliquis autem omnibus beneficiatis, capellanis, & ministris Ecclesiasticis injungit, ac præcipit, ut ipsum cæremoniarum Magistrum in ejus officio venerentur, eique morem gerant. Qui ex suprà dictis contrâ fecerint, primo unius horæ, secundò integri diei, ac tertiò unius hebdomadæ emolumentis mulctentur.

CAPUT XVII.

De Ordine per Capitulum capitulariter egrediens servando.

§. I.

Ex Eccles. Com-
postel. c. 28.

Quando Prælatus, & Capitulum aliquam ecclesiā, vel monasterium, vel eremitorum processionis ordine adiverint, sollemniter exire, & procedere, ac Divinis officiis ordine, atque silentio servatis assistere debeant: ut & sacrorum rituum, quibus utuntur, decentiæ satisfaciant, & quò magis totius Populi oculis exponuntur, eò majora Ecclesiasticae honestatis documenta perhibeant. Proinde hâc Sanctâ Synodo decernente statuitur, & ordinatur, ut quoties Ca-

71.

pitulares ab ecclesiâ processionis ordine, sive voti, sive funeris gratiâ, quomodolibet exierint; superpellicii ornati, ac pro temporis per haec statuta superiorius designati exigentiâ, cappis etiam superinduti, Capellani similiter, & ministris superpellicia gerentibus, incedant. Quod si celebrandi alibi causâ, Capitularis processio fiat; pretiosioribus ornamentis ex conueniente eidem festivitati colore, Presbyter quidem albâ, & pluviali induitus, solitoque birrete contextus, usque ad celebrationis hujusmodi locum, ubi planetam accipiat; ministri verò albis, dalmaticisque præparati procedant. Si verò post meridiem hujusmodi processionis ordo sit futurus, Presbyter, ac ministri præscriptâ formâ decorati progrediantur. Cantores quoque, ac tibicines semper, ut solent (nisi aliud processio postulaverit) intersint. Omnes autem ordine suo euntes, ac Divinis officiis assistentes, & debitis cæremoniis, & opportuno silentio utantur: qui verò, cum collateralibus colloquutus fuerit, vel nutibus, ac signis luserit, aut aliâs quomodolibet contra præmissa fecerit, Præsidentis arbitrio mulctetur.

§. II.

ET quoniam ratio postulat, ut Capitulum competentem locum, ac sedem habeat, ubi Divinis officiis assistere possit, eadem Sancta Synodus cæremoniarum Magistro decentem hujusmodi locum prævidendi; ac majori Sacristæ, ut scamna, & tapeta, ubi Capitulum ordine suo se-

72.

deat, & Divinis officiis intersit (ita ut neque in his, neque in aliis sedibus die Corporis Christi, & illius octavis apponi solitis, aliquæ seculares, vel etiam Ecclesiasticae personæ sedere præsumant) deferri faciat, præcipiendi curam in primis injungit.

CAPUT XVIII.

De Magistri Capelle officio, & Cantoribus.

§. I.

Ex Eccles. Com-
postel. a c. 24.
& ex Consuet.
Granat. c. 31.

Xperimentia quotidiana satis constat, quantum oporteat chori ministros, & cantores à capella Magistro sufficienter instrui, & quæ unoquoque die cantu figurato canenda sint, ordinato ad id facistorio prævideri, ut Divinorum officiorum sollemnitas digno semper honore celebretur. Quapropter necesse est, ut idem capellæ Magister, tam præmissis, quam aliis infrascriptis ad ejus officium ex hujus Sanctæ Synodi decreto spectantibus, operam suam diligenter impendat.

§. II.

IN primis, ut singulis non feriatis diebus statim post primam, quoisque pulsari sinatur ad Missam, in loco intra ecclesiam ad id specialiter designando, scholam ad omnes tam beneficiatos, quam reliquos cantores, & ecclesiæ ministros, atque servientes eò accessuros in cantu figurato, &

73.

contrapuncto docendum, & instruendum tempore, quo alia cantus firmi lectio per Succentorem habenda non impediatur, habere debeat. Quoties autem, nisi ex causâ infirmitatis, vel absentiae à Civitate de Prælati, & Capituli licentiâ factæ, defecerit, juxta culpæ modum Præsidentis arbitrio mulctetur. Quandiu verò abfuerit, vel ægrotaverit, aliquem ex cantoribus, iudicio Præsidentis magis idoneum, qui in ejus locum præstatæ lectio sine defectu præsit, substituat. Cui etiam eadem Sancta Synodus injungit, ut quæ diebus festivis præcipue sollemnioribus, ac majoris hebdomadæ officiis, Nativitatis quoque Domini die, ad matutinum figurato cantu celebrandis, canenda sunt, opportunè à cantoribus prævideri maximè curet; ne dum officium in choro peragitur, defectus aliquis præsentis populi aures offendat. Quod si ob hujus diligentiae omissionem notabilis cantus dissonantia in choro contigerit, idem capellæ Magister ejus horæ, in quâ sic defecerit, salario mulctetur. Quia verò ad eundem capellæ Magistrum spectat, Missas, ac reliqua figurato cantu hujusmodi decantanda eligere, ac designare: ita ut illa, & non alia cantari debeant; eidem propterea injungitur, ut quemadmodum quæ ipse composuerit cantari, prout æquum est, faciet: sic etiam quæ ab aliis insignibus musicis composita repererit, similiter cani faciat; cum in hâc celebri Ecclesiâ, ad quam undecimque concurritur, omne musicorum genus, à diversis auctoribus adventum cantari deceat, quo cantores in cujus-

K

74 vis generis musicâ exercitentur, atque adeo assuecant, & peritiiores evadant.

§. III.

Oportet etiam, ut à cantoribus, tibicinibus, & chori ministris, eidem capellæ Magistro in ejus officio reverenter pareatur: & ideo eadem Sancta Synodus præcipit, & mandat, ut quod idem capellæ Magister cantoribus, & chori ministris decantandum, tibicinibus verò, & organistæ sonandum commiserit, ac quibuslibet illorum quidpiam, vel ad chori facistorium dicere, vel super cantu firme contrapunctum facere, vel ad organi sonitum concinere, vel denique in reliquis ad ejusdem Magistri officium pertinentibus injunxerit, id ipsum ab omnibus, & singulis supra dictis, sine aliquâ excusatione, aut morâ perficiatur. Qui verò ejusdem Magistri commissa, & injuncta hujusmodi non egérit, Præsidentis arbitrio mulctetur.

§. IV.

Præcipit similiter eadem Sancta Synodus, ut singulis Dominicis, & aliis observeri solitis festivis diebus, in quibus ad organi sonitum canendum fuerit, idem capellæ Magister, & cantores initio tertiaræ, & vesperarum, videlicet ad *Deus in Adjutorium meum*, &c. chorum ingrediantur, ut tam ad antiphonam *Asperges*, quam ad psalmodynamam, & etiam ad contrapunctum super eisdem psalmis intonandum prompti, & parati existant. Quod si vel capellæ Magister, vel cantores hujus-

75 modi prædicto tempore ingressi non fuerint, attento parvo eorum salario, moderatè mulctetur.

§. V.

ULT autem cantores dexteriores evadant, ordinat eadem Sancta Synodus, ut ii, quos capellæ Magister instructione egere dixerit, lectioni musicæ, de quâ superius fit mentio, interesse teneantur. Qui verò ex supra dictis lectioni hujusmodi, nisi ob adversam valetudinem, vel absentiam ab hâc Civitate de legitima licentiâ factam, defuerit, Præsidentis arbitrio etiam moderatè mulctetur.

§. VI.

ET quoniam sæpè contingit, unico absente cantore, chorum musicorum imperfectum manere, ac proinde decentem sollemnitatibus ornatum, & splendorem desiderari: & experientia docet, ex aliquorum Præbendariorum, qui etiam cantores sunt, absentia, notabiles intervenisse defectus: idcirco Sancta hæc Mexicana Synodus discernit, & mandat, ut nulli Præbendato cantoris munus habenti, vel ad vesperas, vel per totum cuiuslibet festivitatis musicam requirentis diem, capere requiem liceat; sed Præbendati hujusmodi, qui cantorum salario fruuntur, ea ipsa, ad quæ alii cantores non Præbendati tenerentur, nisi hebdomadarii fuerint, ac propterea, in aliquo ejus hebdomadæ ministerio occupati existant, servare similiter debeant. Qui autem contra hanc ordinationem fecerint, mulctæ subjacent.

Insuper, idem Magister, & cantores in omnibus Dominicis Paschaliū festivitatū diebus, ad primas, & secundas vesperas Domini Sabaoth, in reliquis etiam Dominicis, & Beatæ Mariæ festivitatibus observari solitis, ad primas vesperas, primum, tertium, & quintum Psalmum; ad matutinum vero canticum *Benedictus*, alternis cum organo versibus eæ musicæ differentiâ, quæ fabordon dicitur; hymnum tamen, & canticum *Magnificat*, tam ad easdem primas, quam ad secundas vesperas, totam quoque Missam, non solum in præmissis festivitatibus, sed etiam in aliis duplicitibus majoribus similiter observari solitis, cantu figurato canere teneantur.

Praeterea, à primâ die Sabbati Quadragesimalis usque ad feriam tertiam majoris hebdomadæ inclusivè antiphonam *Salve Regina*; & tam in Nativitatibꝫ & Epiphaniæ Domini diebus, quam in Assumptionis ac Nativitatibꝫ Beatæ Mariæ, & aliis pro tempore nominandis festivitatibus cantilenas rhythmicas, devotas quidem, & honestas, ac per Prælatum approbatas; atque in Dominicâ Palmarum Passionem Domini, & in majori hebdomadâ primas ad matutinum lamentationes, aliaque officia, eisdem in tabulâ committenda, cantare debeat.

STATUTORUM

PARS SECUNDA

CAPUT I.

De Capitulis in Ecclesiâ habendis, illorumque tempore, & assistentiae modo.

DUobus cuiuslibet hebdomadæ diebus, per Provincias erectionem designatis, Capitulares ad Capitulum congregari debent; quācumque vide licet tertia feria, ut de temporalibus ad mensæ Capitularis, & fabricæ bona spectantibus negotiis agant; quālibet quoque sexta feria, ut de spiritualibus rebus, ad Divini cultûs reformationem pertinentibus disserant. Ad illud vero, non nisi post horarum Canonicarum officium, nempe post primam, quounque tertia, vel sexta dicenda sit, vel post Missæ majoris celebrationem accedant: ita ut tam ad præbendarum, beneficiorumque suorum obligationem, & scopum, qui Divinus est cultus, quam ad congregations Capitulares, quæ vel præscripto, vel vespertino post horarum recitationem tempore haberi possunt, potius attendant.

CUM primùm locum Capituli ingressi fuerint, ad Sacram ibi propositam Imaginem singu-

Ex Eccles. Compost. c. 95. 96.
97. 98. & 99.
Consuet. Gran. c. 65 tit. del Cabildo.
Conc. Milan. 3.
tit. de bis, que ad Capitulum pertinent.
Conc. Compost. act. 2. D. 7. &
Conc. Tolet. act.
3. c. 12.
Statutum Eccl. Compost. c. 93. & Li-
mens. 2. c. 74.
Milan. 1. p. 2 tit.
de bis, qui digni-
tatei personalitas
aut Canonicitas
habent, verb. Ca-
nonici.

Iuvat. Concil.
Milan. 3. tit. de
bis, que ad Ca-
pitul. pertinent.